

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Għaxar Awla)

19 ta' Ottubru 2017*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Direttiva 2001/23/KE – Artikolu 1(1) – Trasferiment ta' impriza jew ta' negozju – Żamma tad-drittijiet tal-ħaddiema – Obbligu tat-teħid lura tal-ħaddiema miċ-ċessjonarju – Provvista ta' servizzi ta' viġilanza u ta' sigurtà eżegwiti minn impriza – Sejha għal offerti – Għoti tal-kuntratt lil impriza oħra – Nuqqas ta' teħid lura tal-persunal – Dispożizzjoni nazzjonali li teskludi mill-‘kuncett ta' trasferiment ta' impriza jew ta' negozju' it-telf ta' klijent minn operatur wara l-għoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor”

Fil-Kawża C-200/16,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema, il-Portugall), permezz ta' deċiżjoni tal-4 ta' April 2016, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-12 ta' April 2016, fil-proċedura

Securitas - **Serviços e Tecnologia de Segurança SA**

vs

ICTS Portugal – **Consultadoria de Aviação Comercial SA,**

Arthur George Resendes *et*

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Għaxar Awla),

komposta minn A. Borg Barthet (Relatur), li qiegħed jaġixxi bħala President tal-Awla, M. Berger u F. Biltgen, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: E. Tanchev,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- minn ICTS Portugal – Consultadoria de Aviação Comercial SA, minn A.L. Santos, avukat,
- għall-Gvern Portugiż, minn L. Inez Fernandes, M. Figueiredo u L. C. Oliveira, bħala aġenti,
- għall-Gvern Finlandiż, minn H. Leppo, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. França u M. Kellerbauer, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Portugiż.

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/23/KE, tat-12 ta' Marzu 2001, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri relatati mas-salvagwardja tad-drittijiet tal-impjegati fil-każ ta' trasferiment ta' impriži, negozji jew partijiet ta' impriži jew negozji (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti: Kapitolu 5, Vol. 4 p. 98).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Securitas – Serviços e Tecnologia de Segurança SA (iktar 'il quddiem "Securitas") u ICTS Portugal – Consultadoria de Aviação Comercial SA (iktar 'il quddiem "ICTS") kif ukoll Arthur George Resendes u sittax-il persuna oħra fil-kapaċità tagħhom ta' ex impjegati ta' ICTS, dwar ir-rifjut ta' Securitas li tirrikonoxxi li r-relazzjonijiet ta' impjegat eżistenti bejn dawn l-impjegati u ICTS ġew ittrasferiti lil Securitas permezz tat-trasferiment ta' negozju.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Il-premessa 3 tad-Direttiva 2001/23 hija fformulata kif ġej:

“Huwa neċessarju li jiġi pprovdut għall-protezzjoni ta' l-impjegati fil-każ li jinbidel min jimpjega, b'mod partikulari, sabiex jiġi żgurat li d-drittijiet tagħhom ikunu salvagwardjati.”
- 4 Il-premessa 8 ta' din id-direttiva tistipula:

“Il-konsiderazzjonijiet ta' sigurtà u trasparenza legali kienu jeħtieġu li l-kunċett legali ta' trasferiment għandu jiġi ċċarat fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Gustizzja. Din il-kjarifika ma biddlitx il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 77/187/KEE skond kif interpretat mill-Qorti tal-Gustizzja.”
- 5 L-Artikolu 1(1)(a) u (b) tad-Direttiva 2001/23 jipprovdi:
  - a) Din id-Direttiva għandha tapplika għal kull trasferiment ta' impriża, negozju jew parti minn impriża jew negozju lil persuna oħra li timpjega bħala riżultat ta' trasferiment jew inkorporazzjoni legali.
  - b) Bla ħsara għas-subparagrafu (a) u għad-dispożizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-Artikolu, ikun hemm trasferiment fis-sens ta' din id-Direttiva meta jkun hemm trasferiment ta' xi entità ekonomika li żżomm l-identità tagħha, jiġifieri għaqda organizzata ta' riżorsi bl-oġettiv li twettaq attività ekonomika, kemm jekk l-attività hija ċentrali jew anċillari kemm jekk le.”
- 6 Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2001/23:

“Id-drittijiet u l-obbligi ta' min jagħmel it-trasferiment ikkawżati minn kuntratt ta' mpjegat jew minn relazzjoni ta' mpjegat eżistenti fid-data tat-trasferiment għandhom, minhabba dan it-trasferiment, jiġu trasferiti lil min lilu jsir it-trasferiment.”

Id-dritt Portugiż

Il-kodiċi industrijali

- 7 Skont l-Artikolu 285 tal-codigo do trabalho (kodiċi industrijali), approvat bil-liġi Nru 7/2009, tat-12 ta' Frar 2009:
- “1. Fil-każ ta' trasferiment, taht kwalunkwe titolu, tal-proprjetà ta' impriża, negozju jew parti minn impriża jew negozju li jikkostitwixxi entità ekonomika, għandhom jiġu ttrasferiti liċ-ċessjonarju, il-kwalità ta' persuna li timpjega fil-kuntratti ta' xogħol tal-ħaddiema kkonċernati, kif ukoll ir-responsabbiltà tal-ħlas tal-multi imposti fil-każ ta' ksur tad-dritt industrijali.
2. Iċ-ċedent huwa responsabbli in solidum għall-obbligi dovuti fid-data tat-trasferiment, matul is-sena ta' wara din.
3. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi preċedenti japplikaw ukoll għat-trasferiment, għaċ-ċessjoni jew għat-tehid mill-ġdid tal-ġestjoni diretta tal-attività tal-impriża, tan-negozju jew tal-entità ekonomika, u, fil-każ ta' ċessjoni jew tehid mill-ġdid tal-ġestjoni diretta tal-attività, hija responsabbli in solidum il-persuna li kienet tmexxi l-operat preċedentement.
4. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi preċedenti ma humiex applikabbli fil-każ tal-ħaddiem li, qabel it-trasferiment, ġie ttrasferit miċ-ċedent għal negozju jew għal entità ekonomika oħra, fis-sens tal-Artikolu 194, filwaqt li jibqa' impjegat magħha, bl-eċċezzjoni fir-rigward tar-responsabbiltà taċ-ċessjonarju fil-qasam ta' ħlas tal-multi imposti fil-każ ta' ksur tad-dritt industrijali.
5. Huma kkunsidrati bħala entità ekonomika l-mezzi organizzati kollha bl-għan li titwettaq attività ekonomika, prinċipali jew aċċessorja.
6. Jikkostitwixxi kontravvenzjoni aggravata, il-ksur tal-paragrafu 1 u tal-ewwel parti tal-paragrafu 3.”

Il-ftehim kollettiv

- 8 Il-klawzola Nru 13 tal-kuntratt kollettiv ta' impjieg konkluz fl-2011 bejn l-Associação de Empresas de Segurança Privada (assocjazzjoni tal-impriži ta' sigurtà privata), l-Associação Nacional das Empresas de Segurança (assocjazzjoni nazzjonali tal-impriži ta' sigurtà) u, b'mod partikolari, is-Sindicato dos Trabalhadores dos Serviços de Portaria, Vigilância, Limpeza, Domésticas e Actividades Diversas (sindakat tal-ħaddiema fis-servizzi ta' vigilanza, ta' kontroll, ta' tindif, tal-persunal tad-dar u ta' attivitajiet diversi), ippublikat fil-Boletim do Trabalho e Emprego (bulletin tax-xogħol u tal-impjieg) Nru 17/2011 jipprovdi:
- “1. F'każ ta' trasferiment, taht kwalunkwe titolu, tal-proprjetà ta' impriża, jew ta' negozju jew inkella ta' parti mill-impriża jew min-negozju li jikkostitwixxi entità ekonomika, hija trasmessa liċ-ċessjonarju, il-kwalità ta' persuna li timpjega fil-kuntratti ta' impjieg tal-ħaddiema kkonċernati.
2. It-telf ta' klijent minn operatur wara l-għoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor ma jaqax taht il-kunċett ta' trasferiment ta' impriża jew ta' negozju.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 9 A. Resendes u sittax-il persuna oħra, fil-kwalità tagħhom ta' impjegati ta' ICTS, sal-14 ta' Lulju 2013, eżerċitaw karigi ta' vigilanza fil-proprjetà (marina, port, moll) ta' Portos dos Açores SA li tinsab f'Ponta Delgada (il-Portugall), abbażi ta' kuntratt konkluz bejn din tal-aħħar u ICTS.

- 10 B'mod partikolari huma kienu responsabbli li jikkontrollaw id-dhul u l-hruġ ta' persuni u ta' merkanzija, permezz ta' mezzi ta' vidjosorveljanza, skont kif kien ġie ppreċizat lillhom minn ICTS. Il-persuna li timpjegahom kienet tipprovdihom ukoll uniformi ta' identifikazzjoni kif ukoll tagħmir radjofoniku.
- 11 Fis-17 ta' Jannar 2013, Portos dos Açores għamlet sejha għal offerri għall-provvista ta' servizzi ta' vigilanza u ta' sigurtà preventiva fil-proprjetà tagħha ta' Ponta Delgada. Fis-17 ta' April 2013, dan il-kuntratt ingħata lil Securitas.
- 12 L-impjegati ta' ICTS isostnu, quddiem il-qorti tar-rinviju, li, fis-17 ta' Ġunju 2013, ICTS indikatilhom bil-miktub li, wara l-ġhoti tal-imsemmi kuntratt lil Securitas, b'effett mill-15 ta' Lulju ta' wara, il-kuntratti ta' impjeg tagħhom kienu se jkunu, minn din id-data, ittrasferiti lil din tal-aħħar.
- 13 Fl-14 ta' Lulju 2013, impjegat ta' ICTS, wara li rċieva mingħand il-persuna li timpjegah struzzjonijiet f'dan is-sens, għadda lil impjegat ta' Securitas it-tagħmir radjofoniku użat mill-impjegati ta' ICTS fil-proprjetà ta' Portos dos Açores. Sussegwentement, Securitas għaddiet dan it-tagħmir lil Portos dos Açores.
- 14 Securitas bdiet tipprovdi s-servizzi ta' vigilanza u ta' sigurtà fil-15 ta' Lulju 2013. Hija pprovdi lill-aġenti ta' sigurtà magħżula għall-eżekuzzjoni ta' din tagħmir radjofoniku ta' proprjetà tagħha kif ukoll hwejjeġ identiċi bil-logo tal-impriza.
- 15 Securitas, barra minn hekk, informat lil A. Resendes u lis-sittax-il persuna l-oħra kkonċernati li huma ma kinux jagħmlu parti mill-persunal tagħha u li l-persuna li timpjegahom kienet għadha ICTS. Konsegwentement, dawn ipprezentaw quddiem it-Tribunal do Trabalho de Ponta Delgada (qorti industrijali ta' Ponta Delgada, il-Portugall) rikors kontra Securitas u ICTS intiz sabiex Securitas, jew sussidjarjament ICTS, tiġi kkundannata tirrikonoxxi li jagħmlu parti mill-persunal tagħha u sabiex thallashom is-salarji tagħhom kif ukoll l-interessi moratorji sa mill-15 ta' Lulju 2013 jew, għal tlieta minnhom, kumpens għal tkeċċija illegali.
- 16 Din il-qorti laqgħet dan ir-rikors. Hija qieset li kien seħħ trasferiment ta' negozju bejn iż-żewġ kumpanniji u li l-kuntratti ta' impjeg tal-ex impjegati ta' ICTS kienu ġew ittrasferiti lil Securitas. Konsegwentement, hija kkwalifikat it-tkeċċija ta' dawn tal-aħħar minn Securitas bħala illegali, u kkundannat lil din il-kumpannija tiehu lura l-parti l-kbira tal-persuni kkonċernati kif ukoll thallashom diversi krediti ta' salarji u kumpens.
- 17 Securitas appellat minn din is-sentenza quddiem it-Tribunal da Relação de Lisboa (qori tal-appell ta' Lisbona, il-Portugall), li kkonfermat is-sentenza mogħtija fl-ewwel istanza.
- 18 Securitas, għalhekk, ipprezentat appell għal revizjoni eċċezzjonali quddiem is-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema, il-Portugall). Din il-qorti tistaqsi, essenzjalment, dwar il-punt jekk is-sostituzzjoni ta' Securitas għal ICTS, għall-attività ta' vigilanza u ta' sigurtà eżerċitata fil-proprjetà ta' Portos dos Açores, u dan wara l-ġhoti lil Securitas ta' kuntratt għal servizzi, taqax taht il-kuncett ta' "trasferiment ta' impriza [jew] ta' negozju" fis-sens tal-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 2001/23.
- 19 F'dawn iċ-ċirkustanzi, is-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

"1) Is-sitwazzjoni deskritta fil-kawża inkwistjoni tikkostitwixxi trasferiment ta' impriza jew ta' stabbiliment, fid-dawl tat-trasferiment [ta'] [...] ICTS [minn] [...] Securitas, wara li saret sejha għal offerri li fiha ntagħżlet l-offerta ta' Securitas, li rebhet il-kuntratt għall-provvista ta' servizzi ta' vigilanza u ta' sigurtà li għandhom jitwettqu fil-port ta' Ponta Delgada, fil-gżira ta' São Miguel, l-Azores, u t-trasferiment ta' entità ekonomika jaqa' taht l-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 2001/23/KE?"

- 2) Is-sitwazzjoni deskritta fil-kawża inkwistjoni tikkostitwixxi sempliċi sitwazzjoni ta' impriża kompetituri li jissuċċedu lil xulxin, skont l-għoti tal-provvista ta' servizzi lill-impriża li rebħet l-imsemmija sejha pubblika għal offerti, fejn għalhekk għandha tiġi eskluża mill-kunċett ta' trasferiment ta' impriża jew stabbiliment, fis-sens tal-imsemmija direttiva?
- 3) Sa fejn il-Klawżola 13(2) tal-kuntratt kollettiv tax-xogħol konkluz bejn l-AES u AESIRF u l-iSTAD u assoċjazzjonijiet sindakali oħra tipprovdi li: "It-telf ta' klijent min-naħa ta' operatur minħabba l-għoti ta' kuntratt ta' servizz lil operatur ieħor ma jaqax taħt il-kunċett ta' trasferiment ta' impriża jew ta' stabbiliment", din tmur kontra d-dritt Komunitarju dwar id-definizzjoni ta' trasferiment ta' impriża jew ta' stabbiliment li tirriżulta mid-Direttiva 2001/23/KE?"
- 20 Permezz ta' digriet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-24 ta' Mejju 2016, it-talba tal-qorti tar-rinviju, sabiex din il-kawża tiġi suġġetta għal proċedura mhaffa taħt l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 105(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja giet miċhuda.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domandi

- 21 Permezz tal-ewwel żewġ domandi tagħha, li jaqbel li jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 2001/23 għandux jiġi interpretat fis-sens li taqa' taħt il-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' negozju", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, sitwazzjoni fejn persuna li tat ordni temmet il-kuntratt ta' provvista ta' servizzi ta' sorveljanza u ta' viġilanza tal-proprjetà tagħha konkluz ma' impriża, u imbagħad ikkonkludiet, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' din il-provvista, kuntratt għdid ma' impriża oħra, li tirrifjuta li tiehu lura l-haddiema tal-ewwel.
- 22 Skont l-Artikolu 1(1)(a) tagħha, id-Direttiva 2001/23 tapplika għal "kull trasferiment ta' impriża, negozju jew parti minn impriża jew negozju lil persuna oħra li tħaddem bħala riżultat ta' trasferiment permezz ta' ftehim jew ta' inkorporazzjoni legali".
- 23 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2001/23 huwa estiż għall-ipotezi ta' bdil kollha, fil-kuntest ta' relazzjonijiet kuntrattwali, tal-persuna fizika jew ġuridika responsabbli għall-operat tal-impriża, li tikkontratta l-obbligi tal-persuna li timpjega fil-konfront tal-impjegati tal-impriża. Għalhekk, sabiex id-Direttiva 2001/23 tapplika, ma huwiex neċessarju li jkun jeżistu relazzjonijiet kuntrattwali diretti bejn iċ-ċedent u iċ-ċessjonarju, peress li iċ-ċessjoni tista' ssir permezz tal-intervent ta' terza persuna (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-7 ta' Marzu 1996, Merckx u Neuhuys, C-171/94 u C-172/94, EU:C:1996:87, punti 28 u 30, kif ukoll tal-20 ta' Novembru 2003, Abler *et*, C-340/01, EU:C:2003:629, punt 39).
- 24 Minn dan isegwi li l-assenza ta' rabta kuntrattwali bejn iż-żewġ impriži li ngħatatilhom suċċessivament il-ġestjoni tas-sorveljanza u tal-viġilanza ta' proprjetà fil-port hija mingħajr effett fuq il-kwistjoni dwar jekk id-Direttiva 2001/23 hijiex applikabbli jew le għal sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali.
- 25 Barra minn hekk, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 1(1)(b) tad-Direttiva 2001/23, l-applikabbiltà ta' din id-direttiva hija wkoll suġġetta għall-kundizzjoni li t-trasferiment ikun jirrigwarda "entità ekonomika li żżomm l-identità tagħha, jiġifieri għaqda organizzata ta' riżorsi, bl-għan li twettaq attività ekonomika, kemm jekk l-attività hija ċentrali jew anċillari."

- 26 Sabiex jiġi ddeterminat jekk tali kundizzjoni hijiex effettivament issodisfatta, għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni ċ-ċirkustanzi fattwali kollha li jikkarakterizzaw l-operazzjoni inkwistjoni, fosthom, b'mod partikolari, it-tip ta' impriża jew negozju inkwistjoni, it-trasferiment jew nuqqas ta' trasferiment ta' elementi korporali, bħal bini jew beni mobbli, il-valur tal-elementi inkorporali meta sehħ it-trasferiment, l-impjeg jew in-nuqqas ta' impjeg tal-maġġoranza tal-persunal mill-proprjetarju l-ġdid, it-trasferiment jew in-nuqqas ta' trasferiment tal-klijentela, kif ukoll il-livell ta' xebh bejn l-attivitajiet imwettqa qabel u dawk imwettqa wara t-trasferiment u t-tul ta' eventwali sospensjoni ta' dawn l-attivitajiet. Dawn l-elementi għandhom jiġu evalwati fil-kuntest ta' evalwazzjoni taċ-ċirkustanzi kollha tal-każ u ma jistgħux, għalhekk, jiġu kkunsidrati b'mod iżolat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, punt 32 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 27 B'mod partikolari, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-qorti nazzjonali, fl-evalwazzjoni tagħha taċ-ċirkustanzi fattwali li jikkarakterizzaw l-operazzjoni inkwistjoni, għandha b'mod partikolari tiegħu inkunsiderazzjoni t-tip ta' impriża jew ta' stabbiliment ikkonċernat. (sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, punt 33).
- 28 Minn dan jirriżulta li l-grad ta' importanza rispettiva li għandha tingħata lill-kriterji differenti tal-eżistenza ta' trasferiment fis-sens tad-Direttiva 2001/23 jinbidel neċessarjament skont l-attività eżerċitata, jew il-metodi ta' produzzjoni jew ta' operat użati fl-impriża, fl-istabbiliment jew f'parti mill-istabbiliment inkwistjoni (sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, punt 34).
- 29 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet, f'dan ir-rigward, li, f'settur fejn l-attività tistrieħ essenzjalment fuq forza tax-xogħol, l-identità tal-entità ekonomika ma tistax tinzamm jekk il-maġġoranza tal-impjegati ta' din l-entità ma tittehidx mill-preżunt ċessjonarju (sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, punt 35).
- 30 Meta, min-naħa l-oħra, l-attività tkun ibbażata essenzjalment fuq tagħmir, il-fatt li l-ex impjegati ta' impriża ma jittiehdux lura mill-impreditur il-ġdid għat-tweqqif ta' din l-attività, bħall-każ fil-kawża prinċipali, ma huwiex biżżejjed sabiex tiġi eskluża l-eżistenza ta' trasferiment ta' entità ekonomika li żżomm l-identità tagħha fis-sens tad-Direttiva 2001/23 f'settur, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, fejn l-attività essenzjalment tistrieħ fuq it-tagħmir. Interpretazzjoni differenti tmur, fil-fatt, kontra l-għan prinċipali tal-imsemmija direttiva, li huwa li żżomm il-kontinwità, anki kontra r-rieda taċ-ċessjonarju, tal-kuntratti tax-xogħol tal-impjegati taċ-ċedent (sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, punt 41).
- 31 Konsegwentement, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti u billi jittiehdu inkunsiderazzjoni ċ-ċirkustanzi kollha fattwali li jikkarakterizzaw l-operat inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jekk din tal-aħħar għandhiex tiġi kkunsidrata bħala trasferiment ta' impriża, fis-sens tad-Direttiva 2001/23.
- 32 Għal dan il-għan, hija għandha, b'mod partikolari, tivverifika jekk ICTS ittrasferitx lil Securitas, direttament jew indirettament, tagħmir jew oġġetti materjali jew mhux materjali, għall-finijiet tat-tweqqif tal-attività ta' viġilanza u ta' sigurtà fil-proprjetà inkwistjoni.
- 33 L-imsemmija qorti għandha tivverifika, barra minn hekk, jekk tali elementi tqegħdux għad-dispożizzjoni ta' ICTS u ta' Securitas minn Portos dos Açores. F'dan ir-rigward, għandu fil-fatt jifakkar li l-fatt li l-elementi materjali indispensabbli għat-tweqqif tal-attività inkwistjoni fil-kawża prinċipali u li jrid iwettaq l-impreditur il-ġdid ma kinux proprjetà tal-predeċessur tiegħu, iżda kienu sempliċement imqiegħda għad-dispożizzjoni tiegħu mill-persuna li tat l-ordni, ma jistax iwassal għall-esklużjoni tal-eżistenza ta' trasferiment ta' impriża jew ta' negozju, fis-sens tad-Direttiva 2001/23 (sentenza tas-26 ta' Novembru 2015, Aira Pascual u Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14,

EU:C:2015:781, punti 38 kif ukoll 39). Madankollu, huwa biss it-tagħmir li huwa effettivament użat għall-provvista ta' servizz ta' viġilanza, bl-esklużjoni tal-proprjetà li hija s-sugġett ta' dawn is-servizzi, li għandu, skont il-każ, jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' trasferiment ta' entità li żżomm l-identità tagħha, fis-sens tad-Direttiva 2001/23 (sentenza tad-29 ta' Lulju 2010, UGT-FSP, C-151/09, EU:C:2010:452, punt 31).

- 34 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, ir-risposta għall-ewwel żewġ domandi preliminari għandha tkun li l-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva 2001/23 għandha tiġi interpretata fis-sens li taqa' taħt il-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' stabbiliment", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, sitwazzjoni fejn persuna li tat ordni temmet il-kuntratt ta' provvista ta' servizzi ta' sorveljanza u ta' viġilanza tal-proprjetà tagħha konkluz ma' impriża, u imbagħad ikkonkludiet, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' din il-provvista, kuntratt ġdid ma' impriża oħra, li tirrifjuta li tiegħu lura l-haddiema tal-ewwel, meta t-tagħmir indispensabbli għat-twettiq tal-imsemmija provvista jkun ittiehed mit-tieni impriża.

Fuq it-tielet domanda

- 35 Permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2001/23 għandux jiġi interpretat fis-sens li jopponi dispożizzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li ttiprovdi li ma jaqax taħt il-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' stabbiliment" fis-sens ta' dan l-Artikolu 1(1), it-telf ta' klijent minn operatur wara l-ġhoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor.
- 36 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddecidiet li s-sempliċi telf ta' kuntratt ta' servizz għall-profit ta' kompetitur ma jistax, minnu nnifsu, juri l-eżistenza ta' trasferiment ta' impriża jew ta' negozju, fis-sens tad-Direttiva 2001/23 (sentenza tal-11 ta' Marzu 1997, Süzen, C-13/95, EU:C:1997:141, punt 16). Madankollu, dispożizzjoni nazzjonali li teskludi b'mod ġenerali mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-kunċett it-telf ta' klijent minn operatur wara l-ġhoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor ma tippermettix li jittiehdu inkunsiderazzjoni ċ-ċirkustanzi fattwali kollha li jikkarakterizzaw l-operat inkwistjoni.
- 37 Għalhekk, fid-dawl, minn naħa, tal-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, imfakkra fil-punti 26 u 27 ta' din is-sentenza u, min-naħa l-oħra, tal-għan tad-Direttiva 2001/23 li, kif jirriżulta mill-premessa 3 tagħha, huwa li jiġu protetti l-haddiema billi jiġi żgurat li jibqgħu jiġu rrispettati d-drittijiet tagħhom f'każ li jinbidel min jimpjega, għandu jiġi kkunsidrat li l-Artikolu 1(1) ta' din id-direttiva għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi tali dispożizzjoni nazzjonali.
- 38 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ir-risposta għat-tielet domanda għandha tkun li l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li ttiprovdi li ma jaqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' negozju", fis-sens ta' dan l-Artikolu 1(1), it-telf ta' klijent minn operatur wara l-ġhoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor.

Fuq l-ispejjeż

- 39 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeciedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (L-Għaxar Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 1(1)(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/23/KE, tat-12 ta' Marzu 2001, dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri relatati mas-salvagwardja tad-drittijiet tal-impjegati fil-każ ta' trasferiment ta' impriži, negozji jew partijiet ta' impriži jew negozji, għandu jiġi interpretat fis-sens li taqa' taħt il-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' stabbiliment", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, sitwazzjoni fejn persuna li tat ordni temmet il-kuntratt ta' provvista ta' servizzi ta' sorveljanza u ta' vigilanza tal-proprjetà tagħha konkluz ma' impriża, u imbagħad ikkonkludiet, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' din il-provvista, kuntratt ġdid ma' impriża oħra, li tirrifjuta li tiegħu lura l-haddiema tal-ewwel, meta t-tagħmir indispensabbli għat-twettiq tal-imsemmija provvista jkun ittiehed mit-tieni impriża.
- 2) L-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li ttiprovdi li ma jaqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-kunċett ta' "trasferiment ta' impriża [jew] ta' negozju", fis-sens ta' dan l-Artikolu 1(1), it-telf ta' klijent minn operatur wara l-ghoti ta' kuntratt ta' servizzi lil operatur ieħor.

Firem